

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 26.

Indult Bétsből, Kedden, Mártzius' 30-dikán, 1830.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege Mártz. 13-dikán költ kegyelmes végzésében Mgs Abafalvai Abaffy Károly Urat, Gömör Vármegyének Első Al-Ispányát Királyi Tanátsossá méltóztatott kinevezni.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Csepei Zoltán János és Wirkner Lajos Úrakat, a' Fels. Magyar Udvari Cancelláriánál eddig fizetés nélkül szolgált Conceptualis Practicánsokat, ugyan ott betsületbeli Udvari Concipistákká kegyelmesen kinevezni.

Frantzia Ország.

A' Követek Házának Mártz. 15-iki Ülésében, elkezdődvén a' Felírásnak vitatása, minekutánna l' Epine és Conny Urak (a' jobb Oldalról) ellene, Agier és Faure Urak mellette, beszédeket tartottak; felállott a' Belső Minister (Montbel Úr) és így szóllott: „Ha Frantzia Országának állapotjáról azok után az irtózatot rajzolatok után kellene ítélni, mellyeket róla festeni tetszik: azt kellene az embernek gondolni, hogy a' nép a' legkeményebb rabszolgaságban nyög, jussai az önkény tetszésének feláldoztatnak, az Igazgatószéknek minden lépéseit a' legvilágosabb igazságtalanság vezérli és a' köz jóllételnek forrásai a' Despotismus kitsapongásai miatt elapadnak. Azt kérdem, Uraim! vagyon e' va-

lami igaz ezekben a' Declamatiokban? A' köz tsendességet semmi sem zavarja, egyedül a' zabolátlanságnak kiabálása, melly naponként a' szabadságnak veszedelmében forgását hirdeti. Ebben a' tsudálatos kiáltozásban több igaz van, mint gondolná az ember; mert a' hol a' zabolátlanságnak szava hangzik, valóban fenyegetve vagyon az igaz szabadság. Hová leszen a' jámbor embernek szabadsága? kit a' rágalmazás elnyom; hová leszen az Igazgató tisztviselőé? a' ki nek legtisztább szándékai is gyanúba ejtetnek... Igen, de, azt mondják, ha meg nints is a' gonosz, meg vagyon a' gonosztól való félelem, és ezt a' félelmet az a' Ministerium támasztotta, mellyet mi azzal vádolunk, hogy magát a' Király és a' nép közzé toltta.... Ezt a' szemrehányást, hogy a' Királyt népétől elválasztja, nem érdemli a' Ministerium, hanem egyedül azok érdemlik, a' kik a' köz velekedést útálatos hirdetések és állítások által minduntalan félre vezetni törekednek, kik minden kigondolható fáradságot elkövetnek, hogy egy hű népet vétkes Szövetkezésekre elsbítsanak.... Ezek azok a' hívtelen sugallások és törekedések, Uraim! mellyeket a' Király, beszédjében megjelelt; és ezek azok az akadályok, mellyeknek meggyőzésére népének bizodalmaiban és szeretetében erőt fog találni... Tisztelettel tellyes beszédben kívánják az igaz,

az igaz, a' Királytól Ministereinek elbotsátását: de meggondolták e' jól ennek a' kívánságnak Resultatumait? Milyen lesz így a' Charta nak 13 és 14 tikkelyeiből, a' Végrehajtó Hatalomnak függetlenségéből? Mi marad a' Királyi hatalomból? A' Király így lemondana szolgáinak választásában való szabadságáról, és kéntelen lenne azokat fogadni el Ministereinek, a' kiket a' Ház reátolna. Így ez az egy Ház elnyelné a' más két törvényhozó hatalmakat (a' Fő Rendek Házát, és a' Királyi hatalmat); és Ministerei által, kiket ő nevezne ki, Uralenne az egész végrehajtó hatalomnak.... Mélyen érzette ezt az igazságot Collegaink között az, a' kit az Uraknak szava most újban az Elölülői méltóságra hívott: „Ama napon, a' midőn a' Parlament Házai a' Király Ministereit elvethetik, és helyettek másokat, kik az ő Ministereik, és nem a' Királyei, reája tolhatnak, vége a' Monarchiának... Az napságtól fogva Köz Társaságban élünk“ — Ezt az engedést, a' mit ma kívánnak, a' Király nem akarja, nem akarhatja megadni, mivel jussai Előtte szentek, mellyeket Követőire épségben kíván általbotsátani.... A' mi minket illet, Uraim! mi nem titkoljuk el magunk előtt kötelességeink terhességének kiterjedését; de meglévén azoknak fontosságáról győződve, bé fogjuk azokat tölteni. A' Királynak akarata által hivatattván a' kormányra, azt tsupán a' Királynak parantsolatjára fogjuk elhagyni. Arról az útról, mellyet a' betsület és kötelesség előnkbe szab, sem fenyegetések sem rágalmasok által eltérített nem engedjük; állhatatosságunkat semmi el nem fárasztja. Nem fogják látni, hogy mi a' Királytól reánk bízott helyet elhagyván, a' tőle vett megtiszteltetést gyávasággal visszazonozzuk.“ — Constant Beniamin Ur felállott.

„Uraim! minekelőtte a' főkérdésről szólnék — így kezdé szavait — meg nem állhatom, hogy az előttem szólott Ministernek beszédjében egy különös Inconsequentiát meg ne jegyezzek. A' Ministerium, mellynek ő tagja, nem akarja, hogy régi maga viseletéből, ítéltessek, és még is a' mások hajdani viseletének nagyítása és félre vitele által akarná a' Házat eláztatni. De ha egy két szó, hajdanában és más környülállások között mondva, egy olyan történet, mellyet fegyver gyanánt lehet használni: úgy a' mái Ministerium ellen egészen más történetek hartzolnak, mellyeket sem magáról le nem rázhat, sem ki nem menthet. Ha valaki rettenetes multakat hagyott el; akkor nagy vigyázatlanság a' Multaknak mezejére térni. — De lásuk magát a' fő kérdést. Mi megtámadjuk a' Korona praerogativáit, kénszeríteni akarjuk a' Monarchiát, hogy Ministereket nevező jussáról mondjon le, és mind ezekből a' következik, hogy a' Kamara felemeli magát a' Korona felett, és kénszeríti az engedelmességre. Jegyezzék meg Uraim, hogy a' Ministerek a' kérdésnek tsak fele részét teszik fel. Azt gondolhatná valaki, hogy ezt a' mindentehető Kamarát el sem lehet osztalni. De az elosztás megfelel mindenre, és földre veri a' Ministeriumnak minden okoskedásait.... Mi nem akarunk a' Monarchának törvényt szabni; tisztelettel megmondjuk: a' mostani Ministerek nem bírják bizodalmunkat, mi hiszszük, hogy nem bírják Frantzia-Országnak bizodalmát; ítéljen Felsőged, méltotassék népét megkérdeni új Választás által. Valóban, ebben nintsen sem hatalom-bitangolás, sem kénszerítés, sem megtsonkítása a' Praerogativaknak, mellyeket mi jobban értünk és nagyobbban betsülünk, mint a' kik azokat szüntelen szájokban hordozzák, hogy meg-

ronthassák. — Királynak Ministerei! miért vagytok kételkedőben? miért nem kérdezitek meg az Országot? Nem azt mondjátok e' ti magatok is, a' Belső Minister éppen most vallotta, hogy Frantzia Ország hív és tsendes; miért félték tehát megkérdezni? — Ti attól félték, hogy az Ország szava felvilágosítja a' Fejedelmet, a' ki barátja népének. Ti metszitek el felét a' Praerogativáknak, mellyekből tsupán annyit vesztek, a' mennyi néktek a' hatalomnak megtartására szolgál, mellyet Frantzia Ország reszketve lát a' ti kezetekben. — „Mi az, a' mit nekünk szemünkre lehet vetni? Hol vagynak a' mi tetteink?“ ezt viszszozzátok. Tetteitek, igaz, nagyon kevés; de ebben a' kevésben is megvagyony, a' mi elég kárhoztatástokra. A' ti 'soldossaitok, a' ti Agenseitek hét hónap olta ösztönözik a' Nemzetet a' Chártának felforgatására, az Institutioknak eltörlésére. Megbüntettétek e' őket? Felemelt fővel járván prédikálják majd a' Dictaturának, majd ez vagy amaz Statusfordításnak szükségességét; és míg ezek bátran 's büntetetlen járnak kelnek, a' Constitutionalis Iróknál minden legkissebb vígyázatlan, vakmerő vagy felretekert mondás, irgalom és határ nélkülváló Üldözéseknek tárgya volt. Én nem kívánok törvényes üldözést kibérlett Iróitokra, ám írjanak, az Okosság hatalmas bírója a' bolondságoknak; de így tselekedni, mint ti míveltek, tsak az egyik Félen keménykedni; a' másiknak kitsapongásait eltűrni, tüzelni, gyalázatos vétkes Pártrahajlásra mutat, melly elárulja gondolkozástokat, és nem hágy kétséget szándekaitok felett.... És ti tsudálkoztok rajta, hogy kárhoztatot szülő Planumaitoknak látására, Szövetkezések támadnak az Országban, oltalmul elletetek? A' törvénytelen adónak megtagadására felállott Szövetkezéseket, b ü-

nős Egyesületeknek nevezitek. Ez a' szövetkezés nem tsak jussa, de kötelessége minden Frantziának; kötelessége annak, a' mi a' Chártának ellene van, nem engedni. Mi alája írtuk magunkat ezeknek a' Szövetkezéseknek, alája írjuk is, és polgártársainkat szüntelen arra intjük, hogy tsupán a' törvénynek hajtsanak fejet.... Mit szólljak végre arról a' mozdulatlanságról, mellyből ti olly nagy érdemet tsináltok magatoknak. „Mi nem tsináltunk semmit“ azt mondjátok. Azért ültök ezeken a' (Ministerialis) padokon, hogy semmit se míveljete? A' munkás, a' szorgalmatos Frantzia Ország óhajt elébb menni a' boldogságra vivő Industriának minden nemeiben; és ti azzal ditsekesztek, hogy mozdulatlan állatok. A' Constitutionalis Frantzia Ország szomjúhozik az Institutiok után, mellyek a' Monarchiának és a' szabadságnak kötelet erősebbé tegyék; és ti azzal ditsekesztek, hogy mozdulatlan állatok. Frantzia Ország a' háborgattásokban és hanyattatásokban elfáradva, óhajtozik a' pihenés és nyugalom után, mellyet a' bizodalomban (az Igazgatószékhez) és jó indulatban kíván megtalálni; a' bizodalmat vissza tszitjátok neveitekkel, mellyekhez olly szomorú emlékezetek vagynak kaptsolva, és a' jó indulat fájdalommá válik a' Nemzetnek szívében, kit ti ijesztetek, rágalmaztok, és szorongattatásban tartatok.... A' Felírás ki fejezi, a' mit a' Kamarának kötelessége megmondani. Én elfogadására voksolok.“ — Későbbben, az általános Vítatásoknak bérekesztésével, minekutánna a' Felírásnak elfogadása elvégeztetett, felvétettek egyenként annak tzikkelyei. A' negyedik tzikkelynek, melly Portugalliát illette, előkövetkezőkor Hyde de Neuville Úr hoszszú beszédet mondott Dom Miguelnek elesmerése ellen, és a' Portugalliai dol-

goknak fejtegetésébe mélyen bábótsá-
kozván, a' Ministerektől többféle felvi-
lágosítást kívánt. Hertzeg Polignac
röviden így felelt: „Sajnálom, hogy az
érdemes Úrnak újságkívánását ki nem
elégithetem; én magamat a' Király sza-
vához tartom. Alkudozások folynak; de
a' leplet, melly azokat fedi a' Külső Mi-
nisteriumnak felemelni nintsen szabad-
sága. A' mit mondhatok ennyi: A' Lis-
bonával félbeszakasztott Politikai egybe-
kötetések meg nem újítottak; és ha az
előttem szólott érdemes Úrnak szívében
bele van írva a' Törvényességnek Prin-
cipiuma, az enyimbe is nem kevésbé
bé vagyon vésve.“

A' Mart. 16-diki Ülésben az egyes
tziikkelyeknek megvitatása elvégződött.
Ekkor az Egésznek elfogadására voksol-
tak. A' jelenlévők száma volt: 402. A'
Felírásnak felküldésére ment 221, elle-
ne 181 voks. Többség a' felküldés mel-
lett 40. Az Ülésnek estve 8 órakor le-
ve vége.

Ez a' Felírás, a' Fő Rendeknek
Felírásától tsupán két tziikkelyekben kü-
lömbözött, u. m. a' negyedikben és az
utolsóban. A' 4 dik tziikkely így volt:
„Ohajtjuk, Sire! hogy az a' gond, mel-
lyet Felséged, egyetértésben Szövetsé-
geseivel, a' Braganzai Ház Fejedelmei-
nek öszvebékeltetésére fordít, boldog
következéssel koronáztassék. Méltó tárgy
Felséged fáradozásainak, e' Portugalliát
szomorító bajoknak határt tenni, a' tör-
vényesség (Legitimité) szent Prin-
cipiumának, melly a' Királyokra
nézve szint olyan sérthetetlen, mint a'
Nemzetekre nézve, megbántása nél-
kül.“ — Az utolsó §, mellyben a' mos-
tani Ministeriumtól az Országnak bizo-
dalma megtagadtatik, közelebbi számú
Újság levelünkben már közöltetett.

A' Felírást a' Királyhoz benyújtó
nagy Követségnek tagjai, sors vonás ál-

tal választattak. De azok a' jobb Ol-
dalról való Követek, kiket a' sors ért,
a' Felírásnak felvitelére meg nem jelen-
tek. — A' Királynak a' Felírásra adott
válaszát már közöltük) A' Királyi vá-
lasznak meghallása után tsak hamar az
a' hír terjedt el Párisban, hogy a' Par-
lamentnek további Ülései elhalasztatnak.

A' Követek Házában Márt. 19-kén,
midőn az Ülés kezdődne, a' Belső Mi-
nister egy Királyi Izenetet nyújtott ál-
tal az Elölülőnek Royer-Collard
Úrnak, melly azonnal felolvastatott:
„Károly, Isten kegyelméből's a' t. ren-
deltük és rendeljük a' mi következik:
A' Fő Rendek Kamarájának és a' Me-
gyék Követei Kamarájának 1830-diki
Ülése első Septemberre vagyon és ma-
rad prorogáltatva. Költ a' Tuileria Palo-
tában Márt. 19-kén, az Idvességnek 1830,
Uralkodásunknak 6-dik esztendejében.
Károly. — A' Király parantsolatjára:
Montbel Belső Minister.“ — Felol-
vasta továbbá az Elölülő a' törvényzik-
kelyt, melly így hangzik: „A' Kamara
abban a' pillanatban széljel megyen, ha
a' Király Nyilatkoztatása, az Üléseknek
bérekesztését vagy elhalasztását vagy a'
Kamaráknak széljel osztlását parantsol-
ja.“ — A' jobb Oldal hangosan kiáltot-
ta: „Éljen a' Király!“ A' bal Oldal
hallgatott. A' Ház eloszlott. — A' Fő
Rendek Házának Ülése ugyan azon a'
napon hasonló tzerimoniával elhalasz-
tatott.

Páris 20 kán. A' Parlamentnek el-
halasztása sok féle okoskodásokra és el-
mélkedésekre adott alkalmatosságot. A'
Journal des Debats így szól: „A'
Parlament Ülés nem Jun. 5-dikére, a'
mint eleinte gondolták, hanem Sept. 1
napjára vagyon elhalasztva. Így hát öt
hónapokig leszünk a' Kamaráknak ví-
gasztaló jelenlététől megfosztatva. Mi
nem akarunk ma semmi fejtegetésekbe

botsátkozni ezen nagy lépésről, melly a' Fő Várost megszorította és holnap a' Megyéket is megfogja szomorítani. Nem akarunk írni a' bennünket lesújtó fájdalomnak befolyása alatt." — A' Gazette nem kételkedik, hogy a' Király Válasza a' Felírásra minden Royalistáknak szívét megfogja örvendeztetni. — A' Temps Haza árulásnak nevezi a' Ministerekben, a' Parlament elhalasztását. 'sa't.

Toulon Márt. 11-dikén. A' készületek Algir ellen szakadatlan szorgalommal tétetnek. Párisból a' Parantsolatok, Telegraph által, mind untalan jönnek. Aprilis végére alkalmasint készen lesz az Expeditio a' ki indulásra.

Brest. Mart. 12-kén. Az itteni Rikötőben több mint 20 Hadihajók készülnek az Algiri Expeditiora. Lorientben is hasonlóak a' Tengeri készületek.

(A' 24 dik Számú M. Kurír 190 lapján: ezen zikkely előtt: Ekkor mindjárt 'sa't. kimaradt ez. „Royer Collard Úr Mártz. 9-dikén az Elölülői széket, a' Követek Házában elfoglalta. A' Titoknokok is leültek asztalaikhoz. —)

N a g y B r i t a n n i a.

London Mart. 18-kán. A' Külső Ministernél 16-dikban ismét nagy Kabinetgyűlés volt. Ugyan azon napon délután Gróf Aberdeen, Leopold Kir. Hertzeggel Conferentziát tartott.

Az Alsó Háznak Márt. 15-diki Ülésében a' Kintstár Cancellarius a' benyújtotta a' Háznak a' Budgetot. A' Ser-, Bőr-, és Cider-(Gyümöltsbor) Taxák, mellyek a' népnek legterhesebbek voltak, az új Budgetben eltöröltettek és ez által 3,375,000 f. st. Taxa engedtetik el az Országnek. Ez a' Budget a' legnagyobb megelégedést nyerte magának mindenektől, és a' Ministereknek Hitele, most már, erősen áll.

A' Tunnel tulajdonosai Márt. 7-dikén gyűlést tartottak. Itt a' Tagoknak

tudtára adatott, hogy az Igazgatóság nem akar nekik pénzt adni a' Tunnelnek elvégzésére.

P á p a B i r t o k a.

A' titkos Consistoriumban, mellyet a' Szent Atya Márt. 15-kén a' Vatikán Palotában tartott, több mások között, a' következő Pátriarkák, Érsekek és Püspökök praeconizáltak: mint Jérusalemi Patriárka Daulo-Augusto Foscolo Úr, hajdani Corfui Érsek; mint Corfui Érsek Pierantonio Nostrano Úr az ottani Kathedralnak Dékánja; mint Zágrábi Püspök, Alagovits Sándor Úr Ő Exczája, a' Sz. Hit tudományának Doctora és Zágrábi Nagy Praepost; mint Csanádi Püspök, Fő Tiszt. Török Antal Úr Batai Apát Úr a' Csanádi Kathedralnak Nagy Prépostja. Továbbá több Spanyol és Olasz Püspökök.

Ugyan ezen Consistoriumban Kardinálisokká emeltettek: Weld Tamás Úr, szület. Londonban Jan. 22-kén 1775, Amiclai (in partibus) Püspök és Felső Canadában a' Kinstoni Püspöknek Coadjutora; Mazio Rafael Úr, szül. Romában Oct. 24-kén 1765 — mindketten Papi Kardinálisokká: Simone Domonkos Úr, szül. Beneventumban Nov. 29-kén 1768 Ő Szentségének Kamarásmestere — Dekány Kardinálissá. Nyoltz Kardinálisok in petto (kijegyezve) megtartattak.

B e l g a O r s z á g.

A' General Statusoknak Alsó Házában az ugy nevezett Nemzeti nehézségek eránt benyújtott Esedezőlevelek hosszas és eleven vitatásokat szültek. Márt. 9-dikén, 10-kén egyedül ez foglalatoskodtatta a' Házat. A' Kérőlevél-Biztosságnak a' volt a' vélekedése (a' mint a' Mart. 8-diki Ülésben előterjesztett), hogy ezek az Esedezőlevelek tekintetet érdemlők, és ez okból az Utasítást adó Bureauban le kell őket

tenni. — Donker Curtius Úr, és vele együtt az éjszaki Megyéknek sok Követei azt vitatták, hogy az Esedezők csak vissza éltek a' Kérőlevél nyújtásával, és kéréseik nem méltók a' meghallgatásra. Ellenben (az Oppositio formáló) déli tartományoknak Követei, Secus és Stassat Vezér-szóllók által, az elfogadást és a' Bureauba tételt sürgették; és végre tsakugyan győzedelmeskedtek. A' Ház elvégezte; hogy az Esedezőlevelek elfogadtassanak és a' Bureauba tétessenek.

O r o s z O r s z á g.

Ő Felsége a' Tsászár, Genevai Polgár Eynard Urat (a' Görögök esméretes nagy barátját) a' szenvedő emberiség körül szerzett érdemeiért, a' Sz. Anna rendjének keresztjével megajándékozta. — Bulgarin Urnak a' Dmitri Szamosvanetz (Hamis Demetrius) nevű Históriai Román Írójának a' Tsászár egy drága briliántgyűrűt ajándékozott.

Egy Tisztviselő, a' ki Kutaisba (Imereti tartomány fő városába, 2740 Verstnyire Sz. Pétervárától) a' mult Decemberbe érkezett, és levelet onnan Karátson tájban írt, nem gyözi eléggé magasztalni annak a' Vidéknek termékenységét és szelíd éghajlatját. Ő, oda érkezésekor, még szőlőt talált a' termő tökéken függeni, és virágzó füveket a' mezőben. „A' Vegetatio — írja a' többek között — itt úgy látszik, mintha nem is pihenne; a' természetnek tenyésztető ereje igen nagy. A' tyúk Decemberben tojik, és költ, és a' juhok kétszer gyapjaznak esztendőnként.“ —

T ö r ö k O r s z á g.

A' Drinápolyi Békekötés VI (Serwiát illető) tikkelyének értelme sze-

rént, a' Belgrádban lakozó Vezérhez Kavanos-Oglu Hussein Basához és a' Mollához, September Havának utólján egy Fermán botsáttatott, mellyben a' Nagy Ur megparantsolja, hogy a' Szerbusoknak még a' Bukuresti Békekötéskor megígért, de bizonyos környüllások miatt elhalasztatott Privilegiumok megadattassanak, ú. m. „az Isteni tiszteletnek szabadsága, Önn Elöljáróiknak választása, az elszakított hat Kerületeknek visszakaptsoltatása, a' sokféle adóknak egy summába való egyesítése, a' kereskedésnek tulajdon honnyi (Szerbiai) Úti-levelekkel való üzése az egész birodalomban, a' belső igazgatásnak függetlensége, a' Törököknek (kivéven a' Várákat Őriző Török katonaságot) Szerbiából való ki-parantsolása, kitiltása.“ E' Fermának utolja így hangzik: „Midőn tehát a' mi Tsászárságunk a' hív és jobbágy Szerbus Nemzetnek javát és tsendességét, a' meddig az Isten akarhatja, eképpen alá írta és megerősítette: ezennel Parantsoljuk, hogy mind ezen rendelkezéseknek tökéletes ereje és kötelezése legyen. Ez okáért a' jelenvaló felséges, a' mi Tsászári saját kezünkel alá írott parantsolat, a' megértés és kihirdetés végett, botsáttatik. Ti pedig, Vezér és Molla! tudtára adjátok e' dolgot a' többször említett Szerbus Nemzetnek, intvén, hogy magát mindenkor úgy viselje, mint a' háládatosságnak kötelessége kívánja. És ti, a' magatok részéről, mind ezen rendelkezéseket követni fogjátok: és e' Mi felséges Parantsolatunknak vétele után, mindent ahoz képpest fogtok intézni és a' mi ezzel ellenkeznék kikerülni. Tudjátok meg tehát — és engedelmeskedjete e' szent petsétnek. Költ Rebjul-Ahir 1 napján a' Hedsira 1245-dik esztendejében.“ —

Elegyes tudósítások.

Hollandiában egy közönséges rézműves igen fontos felfedezést talált. Minden ember tudja, hogy a' harang, mihelyt legkisebb repedés vagy hasadás esik benne hangját elveszti, és a' harangot újra kell öntetni. De ez az újra öntetés sok időt, nagy költséget kívánó, és igen gyakran kétséges kimenetelű munka. Az említett rézművestöbb esztendőök óta dolgozott rajta, miképpen lehetne a' harangoknak ezen baját újra öntés nélkül, megorvosolni. Szomszédjai örültek kezdtek tartani, és kevésben mult, hogy bolond gyanánt bé nem zárták, mivel probatételeibe belemerülve, feleségét és gyermekeit sanyarogni hagyta, a' helyett, hogy mesterségét annak módja szerint üzte volna. De végre szerentsésen feltalálta a' titkot, és már több mint 20 kisebb nagyobb harangokat kevés költséggel és tökéletes sikerrel megigazított. Az Operatio így megyen végbe: Az ember leereszti a' harangot és karimájával (szájával) felfelé állítja. A' hasadás széleit lereszeli az ember, hogy ékformává legyen, mellybe egy darab fát beleegyengtet szépen a' harang formája szerint. Ez adja a' formáját annak az új darab értznek, mellyet a' haranghasadásba tenni kell. Ekkor megtölti az ember a' harangot szénnel, kívülről is környülvészi vele, arra vigyázzván, hogy a' tűz a' mennyire lehet, egyenlő legyen; 10 vagy 12 minutumig erősen fűtatja (fuvóval) magát tsupán az igazítani való helyet, és egyszersmind a' bétenni való három szegű értzdarabot megtüzesíti. Mihelyt a' hasadás szélei és az új darab szinte a' fejer tűzig megtüzesedtek, és már az Egész közel vagyon az olvadáshoz: felre takarítja az ember a' szenet, lefujja a' hamut, és behinti egészen Porissal (Borax). Ekkor ha-

rapóba fogván a' bétenni való darabot, bé teszi azt az ember a' hasadásba és gyenge kalapálással erősen bele szegzi. A' dörssölődés, mellyet a' kalapálás okoz, a' hasadás széleinél megnagyítja a' hevet, úgy hogy az Egész tsak hamar erősen öszve áll, mintha öntve volna. — Megesvén eképpen az Operatio, az ember meghagyja hűlni a' harangot, leve-szi (a' hasadás széleinél kitsutsorodó) forma-varrásokat — és a' harangnak meg van a' régi hangja. — Ha az ember nem melegítené fel az egész harangot, hanem tsupán a' béforasztani való helynek széleit: úgy az értz kiterjedésének különbözőése miatt, a' harang más helyeken tsalhatatlanul megfogna repedni.

Magyarország.

Nyitráról, Mártz. 12-dikén.

A' virtust kedvellő lélek mintegy szárnyra kap, égis emelkedik, 's hű gerjedelmeit, mellyeket az a' szívet nemesítő rény nemze kebelébe, öröm érzéssel önti ki, midőn azt másokba tündökleni láttya. — Minden ditső tett nemesíti ugyan a' szívet, de kivált szükséggel küszködő embertársaink felsegítőjére sugárzik leginkább a' dísz, 's fény. — Minekutánna már több közönséges Jóltévő Intézetek' felállítását olvastuk, olvastuk némelly személyes Hazánkfiainak nagy lelkűségét; legyen szabad nekünk is előhozni mély tisztelettel, a' minek személyes tanui vagyunk, Fő Tisztelendő Greguska István Kánonok Urnak a' gyenge tanuló Ifiúsághoz, mint drága Nemzetünk édes reményeihez hajló szeretetét, mellyet adakozásával már három évek elfolyta alatt bőven petsételt. Ezen nagy Maecenás, tudniillik tizenkét Oskolába járó Ifiakatsáját házában tsinos öltözettel ruház, táp-

lál, és minden tanuláshoz, vagy íráshoz megkívántató eszközökkel tart. Mivel pedig Ő, mint nemes érzésű Atya, szíven viseli ezen Ő általa szerzett ápoló kertbe plántált tsemetéknek az Isteni, és Világi tudományokba való előmenetelét, a' jámborságot, a' valódi aláztosságot: azért meg nem szűnik őket kegyes intéseivel ébresztgetni: napjába gyakrabban közöttök megjelenik, 's próbálgattya őket az oskolába feladott tárgyakból. — Hasonló indulat által lelkesítettvén helybéli Plébános, és Tiszteletbéli Kanonok, Fő Tisztelendő S ó r e t z Imre Úr is, már lelki pásztorságának első idejétől, minden esztendőben három, négy szegényebb sorsú Ifiakat nevel. Az illy ditső tettekre tsak a' megtántoríthatatlan erkölts, a' felebaráti szeretet vezérelhet. — Vegyétek Fő Tisztelendő Férjfiak a' szegény Szülék' buzgó háláadását, mint tiszteletjeknek tsekély adóját addig is, míg a' gyenge, 's ártatlan szívek' ajtatos fohásza felhatnak az Egekig boldogságtokért, 's virító szerentsétekért. Nemes érzésteket még a' késő Maradék is háláadással fogja említeni, és Nagy Neveitek arany betűkkel fognak ragyogni előtte!!!

Versetz, Febr. 12-dikén. Ő Ts. Kir. Felségének örvendetes születése napja méltó ünnepi alkalmatosságot adott a' Versetzi Görög nem egyesült Püspöki Megye Fő Pásztorának Méltóságos Manuilovits Maxim Püspök Urnak, hogy Fő Pásztori kormánya alá bízott Keresztyén híveivel együtt szentkötelessége szerént megmutatná, Felséges Ts. Kir. Fejedelme eránt viseltető tán-

toríthatatlan hűségű jobbágyi háládatos érzéseit 's kiöntené a' Mindenható előtt szívének forró óhajtásait. E' végre minnekutánna a' Fő Lelki Pásztor számos Egyházi Papságával a' Sz. Lyturgiát szokott ajtatossággal elvégezte: térden állva botsátá fel Ő Méltósága számos Egyházi Férjfiával, az itt lévő Katona, Kamaralis, Vármegye és ezen Város Tiszturaival 's igen népes Keresztyéneivel együtt buzgó esedezéseit az Istenhez Ő Ts. K. Felségének szerentsés hosszú életéért. Ez alatt a' Báró Schneller Regbeli és a' Polgári Katonaság tette lövöldözéseivel tisztelkedéseit. Vége lévén az Istenhez való Fohászokodásoknak Ő Méltósága a' Püspök Úr a' jelen volt Papi Úri rendeknek fényes késérésével palotájába vissza tére, hol a' Szálában 62 személyekre vala asztal terítve. Az ebédlöben szép mesterséggel felékesítve függött Ő Ts. K. Felségének nagy figyelemre méltó képe ezen aláírással: „Serus in Coelum.“ A' pompás és vig ebédlés között Felséges Uralkodónknak, Fels. Hitvesének, a' Fels. Korona Hertzegnek és az egész Fels. Uralkodó Háznak hosszas szerentsés Élete pályájáért szíves fohászokodások és Eljen kiáltások tömjén gyanánt hatották meg a' levegőt.

A' pénz folyamat Mártzius 29-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 1059/16
Az 1820-béli sorsosok, 184 1/2
Az 1821-béli hasonlók, 140 3/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 67 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1364 1/10 for. ton,
Conv. Pénzben.